

Liepājas pirmsskolas izglītības iestāde “Brīnumzeme”

Evalda Rimbenieka iela 1, Liepāja, LV-3401, tālr. +371 63423432, brinumzeme@liepaja.edu.lv

SASKAŅOTS:

Liepājas Centrālās administrācijas
Civilās aizsardzības daļas
civilās aizsardzības organizators Elīna Sausiņa

APSTIPRINU:

Liepājas pirmsskolas izglītības
iestādes “Brīnumzeme”
vadītāja Svetlana Sehina

LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES “BRĪNUMZEME”

RĪCĪBAS PLĀNS GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ

Liepājā

*Izdots, pamatojoties uz Liepājas valstspilsētas
pašvaldības izpilddirektora 2026. gada 9. jūlija rīkojumu
Nr. 136/2.1.1 “Par rīcības plānu izstrādi
gaisa telpas apdraudējuma gadījumā”
un rīkojuma pielikumu
Nr. 2 “Vadlīnijas izglītības iestādēm rīcības plāna sagatavošanai
gaisa telpas apdraudējuma gadījumā”*

I. Vispārīgie noteikumi

1. Rīcības plāns nosaka Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes “Brīnumzeme” (turpmāk tekstā – iestāde) personāla, izglītojamo un citu personu rīcību, ja tiek saņemta informācija par gaisa telpas apdraudējumu.
2. Rīcības plāns primāri piemērojams miera laikā vai hibrīddraudu apstākļos, kad mācību process iestādē tiek organizēts pilnā apjomā, vienlaikus nodrošinot gatavību nekavējoties organizēt patveršanos, kā arī sniedz ieskatu rīcībā, ja valstī militāra apdraudējuma dēļ tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis.
3. Rīcības plāna mērķis ir maksimāli aizsargāt izglītojamo un iestādes personāla dzīvību un veselību, novērst paniku, nodrošināt savlaicīgu lēmumu pieņemšanu un organizētu patveršanos drošās vietās.
4. Šī rīcības plāna lietotie jēdzieni:
 - 5.1. **gaisa apdraudējuma objekts** ir jebkurš neidentificēts, nomaldījies, bezpilota vai citādi apdraudošs lidojošs objekts, tostarp drons, bezpilota lidaparāts, rakete vai cits līdzīgs objekts;
 - 5.2. **patvertne** ir iestādē speciāli šim mērķim izbūvēta un aprīkota telpa vai telpa, kas pielāgota un atbilst III kategorijas patvertnes minimālajām prasībām un paredzēta patveršanās vajadzībām;
 - 5.3. **droša patveršanās vieta** ir iepriekš noteikta iekštelpa, kur iespējams patverties, ievērojot “divu sienu” principu, vai drošākā iekštelpa – pēc iespējas zemākajā stāvā, tālāk no logiem, durvīm, stiklotām virsmām, marķēta ar oranžas un zilas krāsas līnijām, uzrakstu “DROŠA VIETA” vai atpazīstamiem simboliem, izvietojot virziena norādes uz tām, apzīmējumos izmantojot zilu un oranžu krāsu;

- 5.4. **kaskādes princips** ir personu izvietošana pa prioritātēm – vispirms patvertnē vai pielāgotā pagrabā, bet, ja vietu nepietiek vai piekļuve nav iespējama bez kavēšanās, iepriekš noteiktās drošās patveršanās vietās ēkā;
- 5.5. **ārkārtējā situācija** ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus;
- 5.6. **izņēmuma stāvoklis** ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja valsti apdraud ārējais ienaidnieks un/vai valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu;
- 5.7. **kara laiks** iestājas, ja ārējs ienaidnieks ir izdarījis militāru iebrukumu vai citādi vērsies pret valsts neatkarību, tās konstitucionālo iekārtu vai teritoriālo integritāti;
- 5.8. **miera laika vai hibrīd-draudu apstākļi** ir laikposms, kurā valstī nav izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai kara laiks, un iestādes mācību process tiek organizēts pilnā apjomā atbilstoši ikdienas kārtībai;
- 5.9. **šūnu apraides dzeltenas krāsas paziņojums** ir informējošs paziņojums, kas neprasa tūlītēju iedzīvotāju rīcību, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā;
- 5.10. **šūnu apraides oranžas krāsas paziņojums** ziņo par konstatētu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, kas paredz tūlītēju iedzīvotāju rīcību atbilstoši sniegtajam rīcības plānam. Šī tūlītējā rīcība tiek iekļauta paziņojumā.

II. Mācību process miera laikā

6. Miera laikā, kad mācību process tiek organizēts pilnā apjomā klātienē, gaisa apdraudējuma gadījumā patveršanās tiek organizēta pēc kaskādes principa.

III. Mācību process militāra apdraudējuma laikā

7. Ja valstī ir militārs apdraudējums un tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis, klātienes mācību procesu iestādē organizē tā, lai vienlaikus iestādē esošo personu skaits nepārsniegtu iestādes patvertnes un/vai drošo patveršanās vietu kopējo ietilpību.
8. Iestādes patvertnes platība ir 50,7 m², un tās ietilpība ir 67 personas (0,75 m² uz vienu personu) - trīs grupu izglītojamie kopā ar grupas personālu. Vienas grupas izglītojamie kopā ar grupas personālu un pārējie darbinieki patveras drošajās patveršanās vietās iestādē.

IV. Trauksmes izziņošana un sākotnējā rīcība

9. Informācija par apdraudējumu var tikt saņemta no agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējumu (piemēram, ar šūnu apraides paziņojumu, trauksmes sirēnām, operatīvo dienestu rīkojumiem vai mobilās lietotnes "112 Latvija" starpniecību), kā arī iestādei pašai konstatējot vizuālu vai skaņas apdraudējumu.
10. Apdraudējuma izziņošana iestādē notiek, vadībai nosūtot informāciju par gaisa telpas apdraudējumu saziņas vietnē WhatsApp izveidotajā grupā vai iestādes vadībai informējot darbiniekus par trauksmi mutiski.
11. Saņemot agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojumu par gaisa telpas apdraudējumu vai saņemot informāciju par apdraudējumu, pedagogs nekavējoties pārtrauc mācību procesu vai jebkuru citu nodarbību.
12. Rīcība atbilstoši šūnu apraides brīdinājuma līmeņiem:

- 12.1. **Dzeltenā brīdinājuma** gadījumā, kad ir paaugstināts gaisa telpas apdraudējuma risks, iestāde āra aktivitātes pārtrauc un dodas uz izglītības iestādes telpām, iekštelpās turpina mācību procesu ierastajā kārtībā un:
- 12.1.1. seko atbildīgo institūciju sniegtajai informācijai;
 - 12.1.2. pārbauda sakaru un informēšanas līdzekļu tehnisko darbību;
 - 12.1.3. pārliecinās par patveršanās vietu tūlītēju pieejamību;
 - 12.1.4. sagatavo paziņojumu vecāku informēšanai;
- 12.2. **Oranžā brīdinājuma** gadījumā, kad ir augsts gaisa telpas apdraudējuma risks un nepieciešams nekavējoties īstenot paaugstinātus drošības pasākumus, rīcība tiek organizēta šādi:
- 12.3. **Ja oranžais brīdinājums ir stājies spēkā līdz plkst. 7.00 (pirms darba dienas sākuma)**, mācības klātienē netiek uzsāktas un:
- 12.3.1. pirmsskolas izglītības programmas apguvi nepieciešamības gadījumā organizē dežūrrežīmā, organizējot dežūrgrupas;
 - 12.3.2. izglītojamiem, kas ir uzsākuši ceļu uz iestādi, nodrošina drošu patveršanos;
 - 12.3.3. dežūrgrupu darbība tiek noteikta ar Liepājas Izglītības pārvaldes rīkojumu, nosakot izglītojamo uzņemšanas kārtību un kritērijus, prioritāri nodrošinot dežūrgrupu pieejamību izglītojamajiem, kuru likumiskie pārstāvji nodrošina sabiedrībai svarīgu funkciju un pakalpojumu nepārtrauktību;
 - 12.3.4. rīkojas atbilstoši šī rīcības plāna **1. pielikumā** norādītajai saziņas un rīcības shēmai (tostarp situācijās, kad apdraudējums izsludināts nakts laikā, agrā rītā vai laikā, kad izglītojamie ir ceļā uz iestādi);
 - 12.3.5. nekavējoties informē darbiniekus, izmantojot iestādes WhatsApp grupu, un izglītojamo vecākus, izmantojot tiešsaistes sistēmu Eliis.
- 12.4. **Ja oranžais brīdinājums ir saņemts no plkst. 7.00 līdz mācību procesa sākumam**, tad:
- 12.4.1. darbs tiek organizēts dežūrgrupās izglītojamiem, kuri ir atvesti uz iestādi vai kuri ir ceļā uz iestādi;
 - 12.4.2. ja izglītojamais ir ceļā uz izglītības iestādi, izglītojamais pabeidz ceļu līdz drošam patvērumam;
 - 12.4.3. vadība iedarbina iestādes iekšējo trauksmes signālu un organizē iestādē esošo personu pārvietošanos uz patvertnēm/drošām patveršanās vietām;
 - 12.4.4. kad apdraudējums ir atcelts, izglītības iestādes vadītājs lemj par mācību procesa turpināšanu vai atcelšanu un par to informē izglītojamā vecākus.
- 12.5. **Ja oranžais brīdinājums tiek izsludināts mācību procesa laikā**, nekavējoties pārtrauc mācību procesu un:
- 12.5.1. vadība iedarbina iestādes iekšējo trauksmes signālu un organizē iestādē esošo personu pārvietošanos uz patvertnēm/drošām patveršanās vietām;
 - 12.5.2. aizver visus telpu logus un durvis;
 - 12.5.3. veic personu uzskaiti un informē izglītojamo vecākus.
 - 12.5.4. vecākiem gaisa telpas apdraudējuma laikā ir aizliegts patvaļīgi ierasties iestādē, ja tas var traucēt operatīvo dienestu darbu vai apdraudēt personu drošību. Ja vecāki gaisa apdraudējuma laikā pieprasa izglītojamā izņemšanu no iestādes, iestāde izsniedz izglītojamo pret vecāku parakstītu rakstisku apliecinājumu par atbildības uzņemšanos.

V. Turpmākā rīcība un patveršanās kārtība oranžā brīdinājuma gadījumā

13. Pārvietošanās kārtība un drošība:

- 13.1. Pedagoģs nodrošina savas izglītojamo grupas pārskatāmu un organizētu pārvietošanos. Ja iespējams, pārvietošanās kolonnu noslēdz otrs iestādes darbinieks.

- 13.2. Personu kustība ēkā tiek organizēta pa evakuācijas maršrutiem saskaņā ar shēmu, kas ietverta šī rīcības plāna **2. pielikumā**.
- 13.3. Iestāde nodrošina tūlītēju atbalstu izglītojamajiem un darbiniekiem ar kustību traucējumiem, hroniskiem veselības riskiem vai citām īpašām vajadzībām. Palīdzības sniegšanai pārvietošanās laikā tiek norīkoti iepriekš noteikti atbildīgie darbinieki.
14. Rīcība, ja apdraudējums konstatēts āra aktivitāšu laikā:
- 14.1. Ja tūlītēja iekļūšana ēkā nav iespējama un apdraudējums ir tiešs, personāls un izglītojamie rīkojas atbilstoši konkrētajai situācijai un nekavējoties izmanto tuvāko pieejamo aizsegu (piemēram, blakus esošu ēku konstrukcijas, zemes reljefu vai citu fizisku aizsardzību), maksimāli samazinot atrašanos atklātā vietā.
- 14.2. Ja izglītojamie apdraudējuma brīdī atrodas ārpus iestādes organizētā pasākumā, ekskursijā, sacensībās vai citā aktivitātē, atbildīgais iestādes darbinieks ievēro konkrētās atrašanās vietas drošības norādījumus, atbildīgo dienestu informāciju un nekavējoties informē iestādes vadību.
15. Uzskaites nodrošināšana patvēruma vietā:
- 15.1. Iestāde nodrošina vienotu un precīzu izglītojamo uzskaites veidu patvēruma vietā, izmantojot tiešsaistes sistēmu Eliis;
- 15.2. par personu uzskaiti un datu apkopošanu patvēruma vietā iestādes vadītājs norīko atbildīgos darbiniekus. Dati nepieciešamības gadījumā tiek nodoti Liepājas Izglītības pārvaldei (e-pasts, saziņas vietnē WhatsApp izveidotā SOS grupa).

VI. Rīcības plānā paredzētie aizliegumi apdraudējuma laikā

16. Aizliegts:
- 16.1. tuvoties logiem, stiklotām sienām, vestibiliem un citām konstrukcijām ar zemu izturību;
- 16.2. doties ārpus telpām, lai vērotu situāciju un gaisa apdraudējuma objektu;
- 16.3. bez atsevišķas atļaujas atstāt patveršanās vietu;
- 16.4. aiztikt, pārvietot vai pārbaudīt nokritušu gaisa apdraudējuma objektu, tā atlūzas vai citus aizdomīgus priekšmetus;
- 16.5. veikt video filmēšanu vai fotografēšanu, ja tas traucē drošības pasākumu izpildi, atbildīgo personu norādījumu ievērošanu vai rada papildu risku personu drošībai.

VII. Rīcība sprādziena vai trieciena brīdī

17. Sprādziena, trieciena vai tādas situācijas gadījumā, kas liecina par tiešu apdraudējumu, personas paliek drošajā patveršanās vietā atbilstoši 5.3. punktā noteiktajam:
- 17.1. pietupjas, apsēžas vai noguļas;
- 17.2. aizsedz galvu ar rokām;
- 17.3. paliek pēc iespējas tuvāk nesošajai sienai vai citam stabilam aizsegam.
18. Pēc sprādziena vai trieciena iestādes darbinieki pārliecinās par izglītojamo veselības stāvokli, organizē kārtību un rīkojas saskaņā ar turpmākajiem norādījumiem.
19. Ja ir cietušas personas, pieaugušais pirmo palīdzību sniedz savu zināšanu un kompetences ietvaros, vienlaikus neapdraudot savu un citu personu drošību, un nekavējoties izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD), zvanot uz tālruna numuru 112.

VII. Rīcība pēc oficiālas agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu

20. Patveršanās vietu drīkst pamest tikai pēc tam, kad saņemts oficiāls paziņojums par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu.

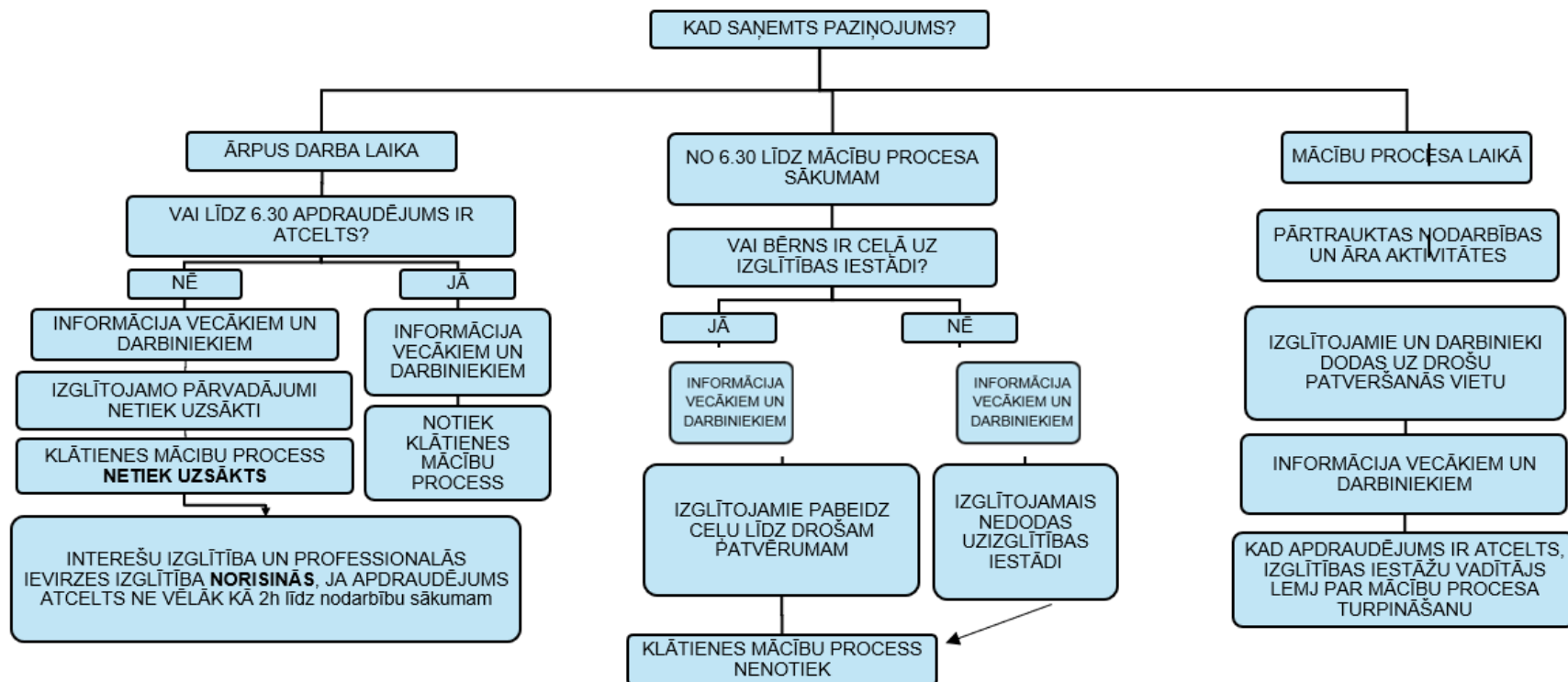
21. Ja iestādes teritorijā vai tās tuvumā tiek konstatētas gaisa apdraudējuma objekta atlūzas vai citi aizdomīgi priekšmeti, par to nekavējoties jāziņo atbildīgajiem dienestiem, zvanot uz tālruna numuru 112.
22. Iestādes vadība organizē izglītojamo vecāku informēšanu pēc tam, kad izglītojamo patveršanās ir nodrošināta un situācija ir stabilizēta. Pēc apdraudējuma beigām iestādes vadība organizē atkārtotu personu uzskaiti, telpu vizuālo pārbaudi un savlaicīgas informācijas sniegšanu vecākiem. Oficiālās informācijas sniegšanā vecākiem iestādes darbinieki izmanto tikai iestādes vadības saskaņotus datus, lai novērstu dezinformācijas izplatīšanos.
23. Iestādes vadībai ir tiesības ierobežot personu piekļuvi iestādes telpām vai teritorijai, ja tas nepieciešams izglītojamo, darbinieku un citu personu drošības garantēšanai vai operatīvo dienestu darba nodrošināšanai.
24. Lēmumu par mācību procesa atsākšanu, saīsināšanu vai pārtraukšanu pieņem iestādes vadītājs, izvērtējot konkrētos apstākļus un par to informē Liepājas Izglītības pārvaldi (izmantojot e-pastu, saziņas vietnē WhatsApp izveidoto SOS grupu vai citu atbilstošu saziņas veidu).
25. Tehniskais, administratīvais un atbalsta personāls darbojas saskaņā ar iestādes vadības norādījumiem, piedalās atbalsta nepieciešamības noteikšanā un sniedz praktisku un psiholoģisku palīdzību izglītojamajiem, darbiniekiem vai vecākiem.
26. Iestādes māsa (vispārējās aprūpes māsa) organizē pirmās palīdzības sniegšanu, izvērtē cietušo stāvokli, ziņo iestādes vadībai par cietušo skaitu un, ja nepieciešams, koordinē saziņu ar NMPD, nodrošinot pirmās palīdzības līdzekļu pieejamību, ciktāl tas neapdraud paša drošību.

VIII. Atbildība un gatavība

27. Par šī rīcības plāna ieviešanu, aktualizēšanu un izpildes kontroli ir atbildīgs iestādes vadītājs.
28. Iestādes vadītājs norīko par rīcības plāna iestādē izstrādi un īstenošanu atbildīgo personu un tās aizvietotāju, kā arī nosaka personas, kas ir tiesīgas veikt saziņu ar izglītojamo vecākiem.
29. Katrs pedagogs un darbinieks ir personīgi atbildīgs par viņam uzticēto izglītojamo organizētu pārvietošanu, uzskaiti un uzraudzību apdraudējuma gadījumā.
30. Ar šo rīcības plānu tiek iepazīstināti visi iestādes darbinieki, izglītojamie un informatīvā kārtībā — izglītojamo vecāki.
31. Iestādē ne retāk kā divas reizes mācību gadā tiek organizētas praktiskās mācības noteiktā rīcības algoritma pārbaudei.
32. Rīcības plānu pārskata ne retāk kā reizi gadā, kā arī gadījumos, ja mainās iestādes telpu izvietojums, patveršanās vietu skaits, ietilpība, evakuācijas maršruti vai norīkotās atbildīgās personas.

IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN VECĀKU RĪCĪBA GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ (ORANŽAIS BRĪDINĀJUMS)

SAŅEMTS OFICIĀLS PAZIŅOJUMS PAR IESPĒJAMU GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMU

Shēma ar pārvietošanās maršrutiem uz patvertni un drošām patveršanās vietām

1. MĒRĶIS

- 1.1. Šis pielikums nosaka iestādes telpu izvietojumu, drošās patveršanās vietas un pārvietošanās maršrutus gaisa telpas apdraudējuma gadījumā.
- 1.2. Shēma paredzēta pedagogu, darbinieku un izglītojamo iepriekšējai iepazīšanai un praktiskai lietošanai apdraudējuma brīdī.
- 1.3. Katra grupa pārvietojas uz tuvāko noteikto drošo patveršanās vietu, ko nodrošina attiecīgais pedagogs.

2. VIZUĀLĀ SHĒMA

Shēmā lietojamie apzīmējumi:

Patvertne un drošā patveršanās vieta

1. grupa
"Lacīši"

Grupa vai darbinieka kabinets

Pārvietošanās maršruts uz patvertni vai drošās patveršanās vietu

Pirmās palīdzības aptieciņas atrašanās vieta

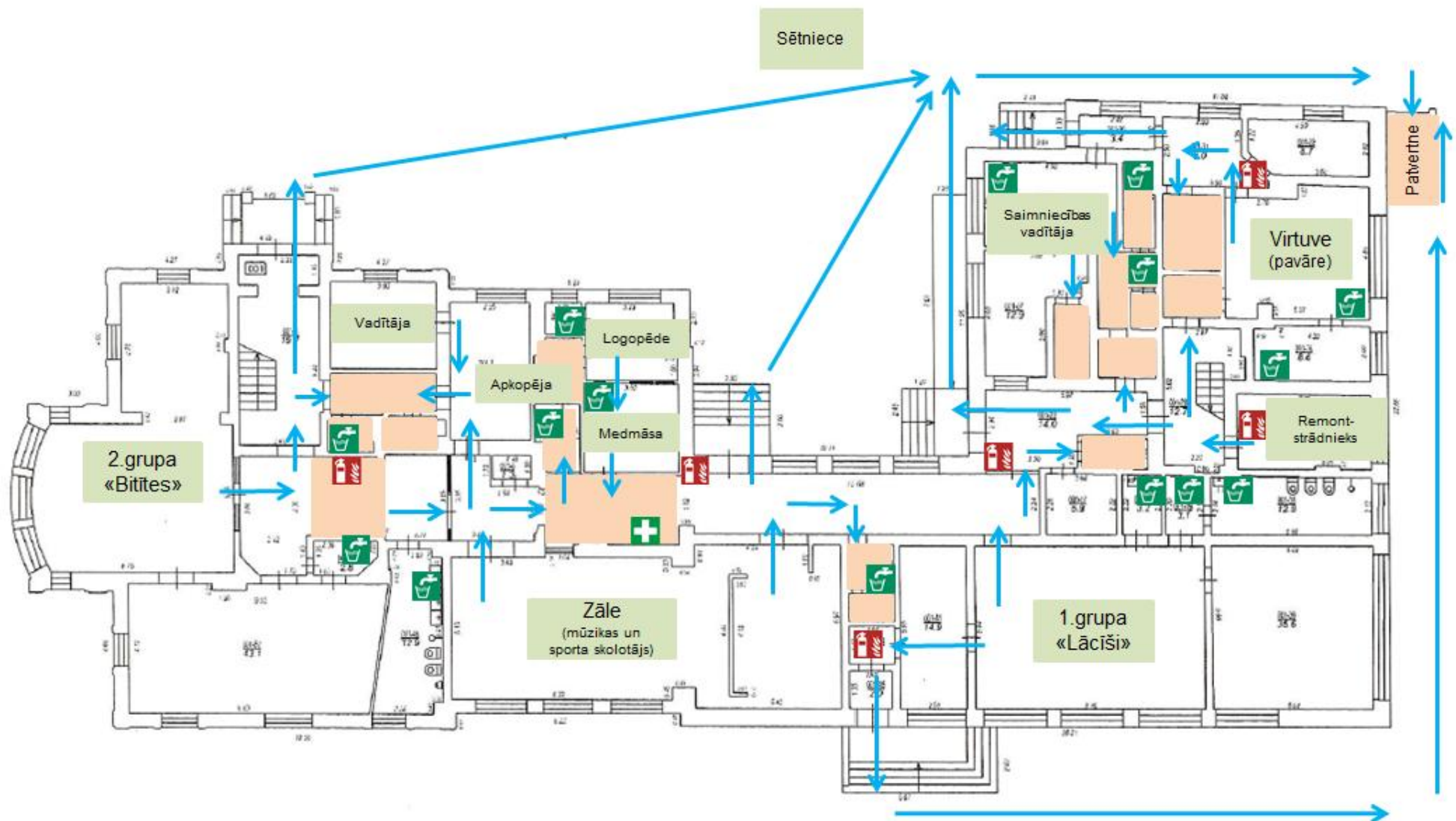

Ugunsdzēsības līdzekļu atrašanās vieta

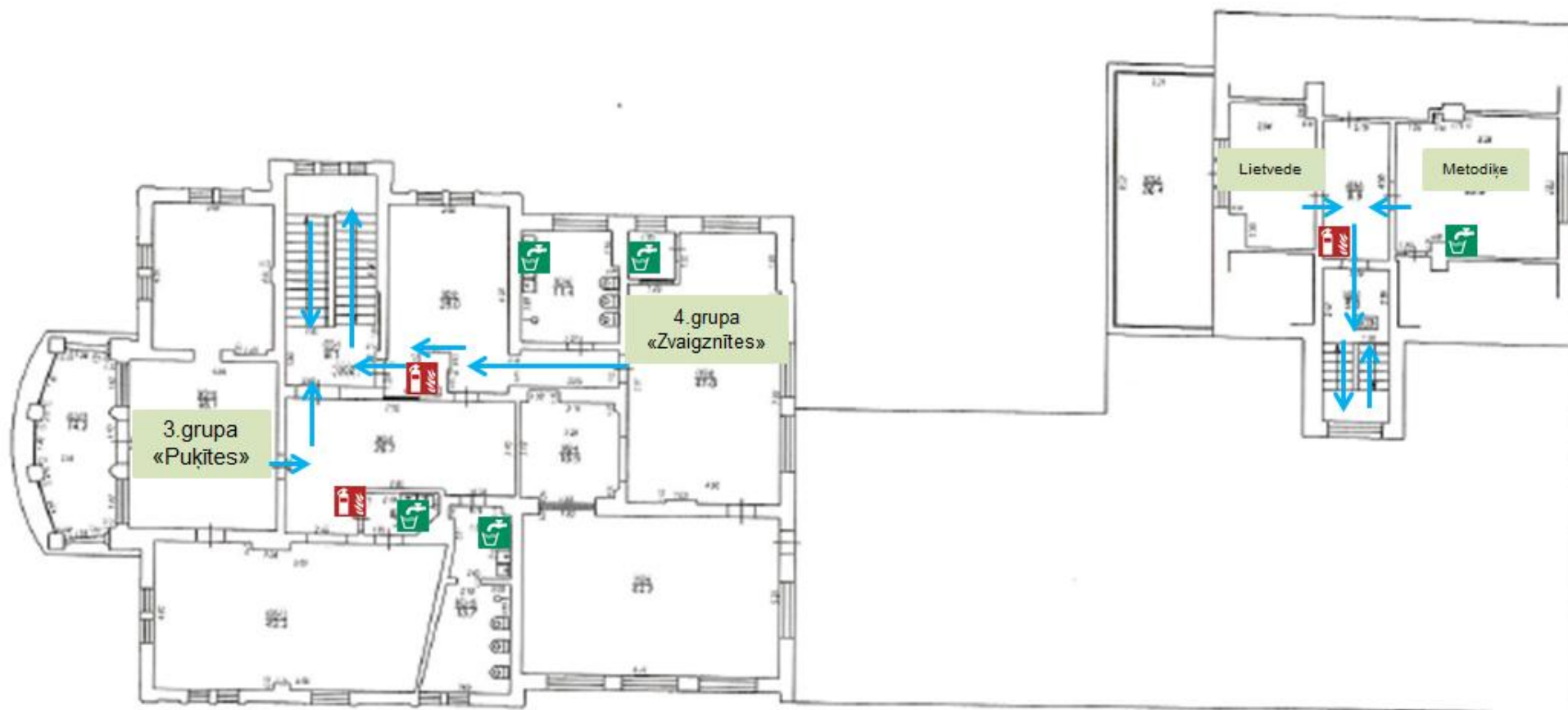

Dzeramā ūdens ņemšanas un atrašanās vieta

1. STĀVA PLĀNS

2. STĀVA PLĀNS

PAGRABS / PATVERTNE

